

Asia: VN/24927/2020

Lausuntopyyntö uudistettavan lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen luonnoksesta

Lausunnonantajan lausunto

Huomiot ohjeen yleisestä osasta: luvut 1–3

-

Huomiot perus- ja ihmisoikeusvaikutuksista: luku 4.1

-

Huomiot taloudellisista vaikutuksista: luku 4.2

-

Huomiot ympäristövaikutuksista: luku 4.3

-

Huomiot muista ihmisiin kohdistuvista ja yhteiskunnallisista vaikutuksista: luku 4.4

Eläinsuojeluasiamies on itsenäinen ja riippumaton viranomainen, jonka tehtävänä on edistää ja parantaa eläinten hyvinvointia seurannan, aloitteiden, ehdotusten, lausuntojen ja muun vaikuttamisen keinoin sekä tukea ja edistää eri toimijoiden välistä yhteistyötä eläinten hyvinvoinnin parantamiseksi.

Pidän erittäin myönteisenä sitä, että eläinten hyvinvointi on tunnistettu ohjelunnonoksessa yhtenä yhteiskunnallisen vaikutuksen lajina. Tämä ohjaa arvioimaan eläinten hyvinvointivaikutuksia sellaisen säädösvalmistelun yhteydessä, jolla on merkittävää vaikutusta eläinten hyvinvointiin.

Ohjeen osio 4.4.7.2 Eläinten hyvinvointi

Ohjeen eläinten hyvinvointia käsittelevää osiota on tarpeen tarkentaa tukemaan sitä, että säädöshankkeen mahdolliset vaikutukset eläinten hyvinvointiin tunnistetaan sekä arvioidaan riittävän kattavasti ja perusteellisesti.

On hyvä, että osion alussa määritellään eläinten hyvinvointi kansallisten eläinten hyvinvoinnin neuvottelukuntien yhteisen määritelmän mukaisesti. Nykyisin eläinten hyvinvointitieteessä hyvinvoinnin määritelmään sisältyy olennaisesti myös eläinten mahdollisuudet positiivisiin tuntemuksiin ja kokemuksiin negatiivisten tunnetilojen välttämisen lisäksi. Esimerkiksi valintamahdollisuuksien lisääminen, erilaiset virikkeet sekä myönteinen ihmisen ja eläimen välinen suhde edistävät eläinten mahdollisuuksia positiivisiin kokemuksiin. Osion ensimmäiseen kappaleeseen olisi syytä lisätä maininta siitä, että eläimen hyvinvointia voi edistää myös tarjoamalla eläimelle mahdollisuuden positiivisiin tuntemuksiin ja kokemuksiin.

On hyvä asia, että ohjeessa tuodaan esiin kotieläinten hyvinvointiin kohdistuvien vaikutusten lisäksi lainsäädäntöehdotusten vaikutukset luonnonvaraisten eläinten hyvinvointiin.

Ohjeen useissa osiossa eri vaikutuslajien tunnistamiseen ja arvioimiseen ohjeistetaan kysymyksiin. Sama olisi toivottavaa myös eläinten hyvinvointivaikutusten osalta. Eläinten hyvinvointia koskevassa osiossa voisi olla esimerkiksi seuraavia kysymyksiä:

- Onko esityksellä vaikutuksia eläinten hyvinvointiin?
- Millaisia vaikutuksia säädöksellä on eläinten hyvinvointiin? Miten säädös vaikuttaa esimerkiksi eläinten mahdollisuuksiin toteuttaa käyttäytymistarpeitaan sekä eläinten fyysisten perustarpeiden toteutumiseen ja terveydentilaan?
- Millaisin keinoin eläinten hyvinvointia voidaan edistää ja parantaa säädöshankkeella?
- Sisältyykö säädösehdotukseen riskejä eläinten hyvinvoinnin heikkenemiselle tai vaarantumiselle? Miten näitä riskejä voidaan välttää?

Tietolähteet

Tietolähteissä olisi hyvä mainita kansalliset eläinten hyvinvoinnin ja suojelun neuvottelukunnat, jotka tuottavat lausuntoja ja kannanottoja eläinten hyvinvointiin vaikuttavista asioista ja edistävät sidosryhmien välistä yhteistyötä. Suomessa toimii kolme eläinten hyvinvoinnin neuvottelukuntaa: tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta, seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta sekä tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunta.

Tietolähteeksi voisi lisätä myös Suomen 3R-keskuksen (<https://fin3r.fi/>), joka kerää ja jakaa tietoa menetelmistä, teknologioista, käytännöistä ja strategioista korvata eläinkokeita, vähentää eläinten määriä eläinkokeissa sekä parantaa koe-eläinten hyvinvointia tutkimuksessa ja opetuksessa.

Muut huomiot

-

Saara Kupsala
Eläinsuojeluasiamies